

LOPPURAPORTTI: World Press Institute Fellowship 2018

Olin elo-lokakuussa 2018 Yhdysvalloissa yhdeksän viikkoa World Press Institute (WPI) Fellowship -toimittajaohjelmassa. Ohjelmasta neljä viikkoa kului Minnesotassa, pääosin Minneapolis/ St Paulin kaksoiskaupungissa. Viisi viikkoa kiersimme ympäri maata, vierailen Washington D.C:ssä, New Yorkissa, Miamissa, Austinissa, Chicagossa, San Franciscossa ja Denverissä.

Yli viisikymmentä vuotta järjestetty ohjelma on vuosien saatossa supistunut alkuperäisestä yhdeksästä kuukaudesta nykyiseen yhdeksään viikkoon ja kohderyhmäksi on valikoitunut uransa keskivaiheilla olevat toimittajat. Alun perin opinto-ohjelma oli suunnattu nuorille opiskelijoille. WPI:n ensimmäisellä opintomatalla oli muun muassa edesmennyt Kofi Annan, mikä on ymmärrettävästi ohjelman suuri ylpeyden aihe.

Vuoden 2018 ohjelmassa oli neljä teemaa: USA:n välivaalit (jotka pidettiin marraskuussa 2018), journalismi Trumpin presidenttiyden aikakaudella, maahanmuutto sekä ydinaseturvallisuus ja -uhat. Yhdeksän viikon ohjelma muotoutui pitkälti näiden teemojen ympärille.

Pelkkä matkaohjelma antaa osviittaa, että WPI-viikot olivat erittäin intensiivisiä. Vapaapäiviä ei juurikaan ollut ja vilkkaimpina päivinä tapaamisia saattoi olla jopa neljä. Lisäksi kansainvälisen toimittajaryhmän kanssa elettiin hyvin tiivistä yhteiselämää. Tämänkertaisessa ryhmässä oli yhdeksän toimittajaa, jotka olivat minun lisäksi Portugalista, Bulgariasta, Venäjältä, Myanmarista, Malesiasta, Intiasta, Argentiinasta ja Brasiliasta.

Ohjelman aikana kirjoitimme viikoittain WPI:n blogiin matkamme teemoista. Blogit ovat luettavissa osoitteessa <https://worldpressinstitute.org/blog-news/>.

Kohokohdat

Viiden viikon kiertue Yhdysvaltain kiinnostavimmissa kaupungeissa oli ilman muuta kokemus vailla vertaa. Useissa kaupungeista olin ollut ennenkin, mutta joukkoon mahtui myös täysin uusia tuttavuuksia, kuten Miami, Austin, Chicago ja Denver. Kaikkiin näistä menisin mieluusti uudelleenkin ja paremmalla ajalla.

WPI-ohjelman teemat olivat kaikki kiinnostavia ja polttavan ajankohtaisia. Oli suuri etuoikeus vieraila useissa maailman johtavista toimituksista ja tavata niiden johtoa. Vierailimme muiden muassa Washington Postissa ja New York Timesissa, joissa kummassakin saimme audienssin päätoimittajalta.

Etukäteen en olisi arvannut, että itselleni kenties kiinnostavin teema oli ydinaseuhat ja -turvallisuus. En ollut seurannut tätä aihepiiriä oikeastaan juuri lainkaan ja sain nyt kunnon syväbriiffin. Opin asioita, joita en ehkä olisi edes halunnut tietää. Oli erittäin valaisevaa, ja huolta nostattavaa, vieraila esimerkiksi Chicagon yliopistolla, jossa tapasimme The Bulletin of Atomic Scientists -julkaisun toimitusjohtajan ja kustantajan Rachel Bronsonin. The Bulletin ylläpitää niin sanottua tuomiopäivän kelloa (Doomsday Clock) ja sen viisarit osoittavat tällä hetkellä kahta vaille puoltayötä, mikä tarkoittaa uhkatason merkittävää nousua.

Vaikka päivittäiset aikataulut olivat usein hyvin kireitä ja kiireisiä, kaikissa kaupungeissa oli onneksi mahdollisuus myös omaehtoiseen tutkimiseen. Yksi vaikuttavimmista vierailuistani oli ohjelman ulkopuolella käynti African-American Museumissa Washington D.C:ssä. Suosittelen sitä ehdottomasti

kaikille. Käynti museossa auttaa ymmärtämään USA:n historiaa ja myös eurooppalaisen kolonialismin maailmaan uurtamia syviä arpia. Museon syvyyksissä koin aitoa valkoisen ihmisen taakkaa ja häpeää. Ehdotin museon lisäämistä viralliseen ohjelmaan, koska siellä olisi kaikkien toimittajien syytä vierailulla.

Kaupunkikiertueen yksi kohokohdista koko ryhmällemme oli ehdottomasti Miami, jossa saimme asua hulpeassa kattohuoneistossa Miami Beachin Ocean Drivella. Käytössä oli myös oma keittiö, joka mahdollisti ”oikean ruuan” valmistamisen – ei mikään itsestään selvyys hotellielämän dominoidessa. Miami oli eräänlainen hengähdystauko hektisen ohjelman puolivälissä.

Yhteensä neljän viikon Minnesota-jakso oli myös hyvin antoisa. Ensinnäkin jo pelkkä osavaltioon tutustuminen oli uusi kokemus, jota tuskin olisin saanut ilman WPI-ohjelmaan osallistumista. Suomalaiselle Minnesotasta tekee erityiskiinnostavan se, että aikanaan sankka joukko suomalaissiirtolaisia muutti osavaltion pohjoisosiin kaivos- ja metsätöihin. Vierailimme pohjoisessa Elyn pikkukaupungissa, jossa tapasinkin ihmisiä, joilla oli suomalaisia sukujuuria. Matkan varrella menimme myös Finlandin pikkukaupungin läpi. Saunaankin olisi päässyt halutessaan.

Minnesotassa tutustuimme lukuisiin WPI-aktiiveihin, jotka kutsuivat meitä koteihinsa ja veivät meitä retkille lähiympäristöön. Saimme myös mahdollisuuden osallistua useampiin paneelikeskusteluihin St Paulissa, Elyssä ja Tracy-nimisessä maaseutukaupungissa Etelä-Minnesotassa. Huomasin nauttivani siitä haasteesta, minkä poliittisista aiheista keskustelu englanniksi tarjosi. Oli myös erittäin kiinnostavaa tutustua tavallisten amerikkalaisten näkemyksiin ja keskustella heidän kanssaan. Amerikkalaisten ystävällisyys ja vieraanvaraisuus teki vaikutuksen.

Tutustuminen kansainvälisiin kollegoihin oli ilman muuta myös ohjelman plussapuolella. Oli erittäin kiinnostavaa ja myös silmiä avaavaa kuulla journalistin työn todellisuudesta erilaisissa maissa. Moneen kertaan tuli todettua, että suomalaisten toimittajien olosuhteet muistuttavat Disneyworldiä moniin muihin verrattuna. Monissa maissa jatkuva painostus, jopa hengenvaara, on toimittajien arkipäivää.

Kipukohdat

Lähes koko yhdeksän viikon ajan asuimme hotelleissa, suurimmaksi osaksi jaetuissa kahden hengen huoneissa. Jo hotellielämä itsessään on puuduttavaa ja raskasta, puhumattakaan jatkuvasta sopeutumisesta vaihtuviin kämppäkavereihin. Tunsin sympatiaa kaupparatsuja ja muita reissutyötä tekeviä kohtaan, joille hotellikuolema on tuttu tunne.

Kuten jo aiemmin olen todennut, päiväaikataulut olivat erittäin tiukkoja ja päivät olivat usein suorastaan uuvuttavia. Välillä kokemustulva oli sellainen, että sen edessä vain läähätti. Osasin ennakoita, että monen asian merkitys kirkastuu vasta jälkikäteen, kun matkaan on saanut etäisyyttä.

Ryhmässämme oli yllättävän paljon ristiriitoja ja osa ei ehkä tajunnut, millaiseen ohjelmaan oli pyrkinyt. Omituisten selkkausten puiminen vei turhan paljon energiaa, jota olisi tarvittu muuhunkin. Välillä tunsin osallistuvani yhdeksän viikon ihmiskokeeseen. Heräsin kysymys, oliko valintaprosessissa tapahtunut virheitä, koska osa ihmisistä ei sopeutunut kovin hyvin ryhmäelämän vaatimuksiin.

Kannattiko?

Olen iloinen, että lähdin WPI-matkalleni ja opin ja koin monenmoista. Sain myös uusia ystäviä niin Yhdysvalloista kuin muualtakin maailmasta. Oli myös ilo huomata, että pidempi poissaolo välillä

vaativissa olosuhteissa, tuo uudenlaista perspektiiviä normiarjen ärsyttäviin puoliin. Ainakin hetken osaa myös arvostaa uudella tavalla oman elämänsä hyviä puolia.

Suosittelen WPI-ohjelmaa ihmiselle, joka on kiinnostunut Yhdysvalloista, sen mediasta, politiikasta ja taloudesta. Ohjelma sopii ulospäin suuntautuneelle henkilölle, joka on joustava ja diplomaattinen. Arvelen, että osa oman ryhmäni ristiriidoista johtui siitä, että joukossa oli muutamia hyvin joustamattomia ja kenties introverttejä henkilöitä, joilla tämän tyyppinen ryhmäelämä on yksinkertaisesti liikaa.

Itselleni WPI-kokemus tarjoaa hengenravintoa vielä vuosiksi eteenpäin. Runoilija William Wordsworthin sanoin: "Food and thought for future years."